

Kuzeyden ve Güneyden Güzel Ülke'ye



SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Daniel 11; Dan. 8:3–8, 20–22; Ysa. 46:9, 10; Dan. 8:9, 23; Mat. 27:33–50.*

HATIRLAMA METNİ: ““Bilgelerden kimisi tökezleyecek; öyle ki, son gelinceye dek arınıp temizlenebilsin, lekесiz duruma gelebilsinler. Çünkü son yine de belirlenen zamanda gelecek” (*Daniel 11:35*).

EBu zorlayıcı bölüme başlarken, girişte birkaç noktanın vurgulanması gerekiyor. Öncelikle, Daniel 11. bölüm Daniel kitapçığında daha önce gördüğümüz peygamberlik sözlerinin ana hatlarıyla tümüyle aynı doğrultudadır. Aynı 2., 7., 8., ve 9. bölümlerde olduğu gibi, peygamberlik bildirisi peygamberin zamanından başlayıp zamanın sonuna kadar uzanıyor. İkinci olarak birbiri ardına dünya güçleri ortaya çıkıyor, bunlar genellikle Allah'ın halkına zulmeden güçler. Üçüncü olarak, ana hatlar halindeki her peygamberlik sözü mutlu sonla doruğa ulaşıyor. Daniel 2. bölümde taş heykeli yok ediyor; Daniel 7. bölümde İnsanoğlu krallığı alıyor; Daniel 8. ve 9. bölümlerdeyse göksel tapınak Mesih'in işi aracılığıyla arındırılıyor.

11. bölüm üç temel noktayı takip ediyor. İlk olarak, Pers krallarıyla başlıyor ve onların kaderlerini, kuzey kralının Allah'ın kutsal dağına saldırmalarıyla sonun zamanının gelişini anlatıyor. İkinci olarak, kuzey kralı ile güney kralı arasındaki birbirini izleyen bir dizi savaş ve bunların Allah'ın halkını nasıl etkiledikleri tarif ediliyor. Üçüncü olarak, Kuzey kralının “güzel kutsal dağ” yakınında ölmesiyle mutlu sona erişiyor (Dan. 11:45). Böylesine olumlu bir sonuç, kötülüğün bitişine ve Allah'ın sonsuz krallığının kuruluşuna işaret ediyor.

*21 Mart Sebt Günü'ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalışın.

Pers ve Grek Krallıkları Hakkındaki Peygamberlik Sözleri

Daniel 11:1–4 ayetlerini oku. Burada bize Daniel kitapçığında daha önce gördüğümüz peygamberlik sözlerinden bazılarını hatırlatan ne görüyoruz?

Cebrail Daniel'e Pers krallığında üç kralın daha ortaya çıkacağını söylüyor. Bunlardan sonra, hepsinden daha zengin olacak olan dördüncü kral gelecek ve Grekleri kışkırtacak. Koreş'ten sonra Pers imparatorluğunda art arda üç kral hüküm sürdü: Kambises (mö 530–522), Sahte Smerdis (mö 522) ve 1. Darius (mö 522–486). Dördüncü kral, Ester kitapçığında Ahaşveroş olarak bahsedilen Kserkses'tir. Peygamberlik sözünde öngörüldüğü gibi, çok zengindi (Ester 1:1–7) ve Grek krallığını istila etmek için muazzam bir ordu topladı. Fakat tüm kuvvetine rağmen, cesur Grek askerlerinden oluşan daha küçük bir güç tarafından püskürtüldü.

Daniel 11:3 ayetinde ortaya çıkan ve eski dünyanın mutlak hükümdarı haline gelen güçlü kralın Büyük İskender olduğunu fark etmek zor değil. 32 yaşında, imparatorluğu yönetecek bir varis bırakmadan öldü. Böylece krallık dört generali tarafından bölüştü: Seleukos Suriye ve Mezapotamya'ya, Ptolemaios Mısır'a, Lisimahos Trakya ve Anadolu'nun bir kısmına ve Kassander Makedonya ve Yunanistan'a hakim oldu.

Daniel 11:2–4 ayetlerini Daniel 8:3–8, 20–22 ayetleriyle karşılaştır. Bu ayetler bir arada buradaki kuvvetin İskender olduğunun belirlenmesine nasıl yardımcı oluyor?

Bu çeşitli isimlerden, tarihlerden, bölgelerden ve tarihsel olaylardan ne öğrenebiliriz? İlk olarak, peygamberlik sözünün ilahî haberci tarafından öngörüldüğü gibi yerine geldiğini öğreniyoruz. Allah'ın Sözü asla yanılmaz. İkinci olarak, Allah tarihin Rabbi'dir. Birbiri ardına gelen siyasi güçlerin, önderlerin ve krallıkların, her çeşit imparatorun, diktatörün ve politikacının hırsıyla harekete geçirildiği izlenimini edinebiliriz. Fakat Kutsal Kitap Allah'ın mutlak şekilde denetim sahibi olduğunu ve tarihin çarkını Kendi ilahi gayesi doğrultusunda hareket ettireceğini, bunun sonucunda da kötülüğün yok edileceğini ve Allah'ın sonsuz krallığının kurulacağını ortaya koyuyor.

Suriye ve Mısır Hakkındaki Peygamberlik Sözleri

Daniel 11:5–14 ayetlerini oku. Burada ne ortaya çıkıyor?

Büyük İskender'in ölümünden sonra büyük Grek İmparatorluğu onun dört generali arasında bölüştü. Bunlardan ikisi –Suriye'deki Seleukos (Kuzey) ve Mısır'daki Ptolemaios (Güney)– hanedanlar kurmayı başardılar, bunlar ülkenin egemenliği için birbirleriyle savaşıyorlardı.

Pek çok Kutsal Kitap öğrencisi Daniel 11:5–14 ayetlerinde öngörülen Kuzey kralı ile Güney kralı arasındaki savaşları, bu iki hanedan arasındaki sayısız çarpışma olarak anlamışlardır. Peygamberlik sözüne göre bu iki hanedanı evlilik yoluyla birleştirme girişiminde de bulunulacak, fakat bu ittifak kısa ömürlü olacaktır (*Dan. 11:6*). Tarihi kaynaklara göre, 1. Seleukos'un torunu olan 2. Antiyokus Teos (mö 261–246) Mısır kralı 2. Ptolemaios Filedeflos'un kızlarından Berenike ile evlenmişti. Fakat bu anlaşma yürümedi ve Allah'ın halkının doğrudan ilgili olduğu çatışma kısa sürede kaldığı yerden devam etti. Dolayısıyla Daniel 11. bölümde, Daniel peygamber sahnedan ayrıldıktan sonraki yüzyıllarda Allah'ın halkının hayatlarına dokunacak bazı önemli olaylar ele alınıyor.

Yine, Rabb'in dünyanın bu bölgesinde üstünlük için birbiriyle savaşan krallıklarla ilgili bunca ayrıntıyı neden önceden bildirdiğini sorabiliriz. *Nedeni çok basit: bu savaşlar Allah'ın halkını etkiliyor.* Yani, Rab halkının gelecek yıllarda karşılaşacağı pek çok zorluğu önceden duyuruyordu. Ayrıca, Allah tarihin Rabbi'dir ve peygamberlik kayıtlarını tarihsel olaylarla karşılaştırdığımızda peygamberlik sözlerinin öngörüldüğü gibi yerine geldiğini yeniden görebiliriz. Bu Helenistik krallıkların birbirleriyle savaşarak yaşadıkları değişimleri öngören Tanrı, geleceği bilen Allah'tır. O bizim güvenimize ve imanımıza lâyıktır. Bu, insan hayal gücünün ürettiği bir put değil, büyük bir Tanrı'dır. O sadece tarihsel olayların akışını yönetmekle kalmaz, O'na izin verirsek bizim hayatlarımızı da yönetebilir.

Yeşaya 46:9, 10 ayetlerini oku. Bu iki ayette ne miktarda temel Hristiyan ilahiyati bulunuyor ve bunlardan hangi büyük umudu çıkarabiliriz? Allah müşfik ve sevgi dolu değil, kinci ve acımasız olsaydı, onuncu ayetin ne kadar korkutucu olabileceğini düşün.

Roma ve Antlaşma Önderi

Daniel 11:16–28 ayetlerini oku. Metin zor anlaşılır olsa da, Daniel kitapçığında başka yerlerde de görülen hangi imgeleri bulabilirsin?

Gücün Helenistik krallardan putperest Roma'ya geçişinin Daniel 11:16 ayetinde tarif edildiği anlaşılıyor: “Kente saldıran Kuzey Kralı dilediği gibi davranacak, kimse ona karşı duramayacak. Güzel Ülke’yi yönetecek, yıkıp yok etme yetkisi onun elinde olacak.” Güzel Ülke eski İsrail’in bulunduğu bölge olan Yeruşalim, bu bölgeyi ele geçiren yeni güç de putperest Roma’dır. Aynı olay küçük boynuzun yatay büyümesi ve Güzel Ülke’ye ulaşmasıyla da temsil ediliyor (*Dan. 8:9*). O halde, bu noktada dünyayı yöneten gücün putperest Roma olduğu açıkça anlaşılıyor.

Kutsal Kitap ayetlerindeki bazı ek ipuçları da bu düşünceyi destekliyor. Örneğin “zorla vergi toplayacak” ifadesinde bahsedilen Sezar Augustus olmalı. İsa onun hükümdarlığı sırasında doğmuştu, zira Meryem ve Yusuf sayım için Bethel’em’e gitmişlerdi (*Dan. 11:20*). Ayrıca, peygamberlik sözüne göre bu hükümdarın yerine “değersiz biri geçecek” (*Dan. 11:21*). Tarihin gösterdiği gibi, Augustus’un yerine üvey oğlu Tiberius geçmiştir. Tiberius tuhaf ve değersiz bir kişi olarak tanınıyordu.

En önemlisi, Kutsal Kitap metnine göre “antlaşma önderi” Tiberius’un hükümdarlığı sırasında yok edilecekti (*Dan. 11:22*). Bu açıkça “Meshedilmiş olan Önder” olarak da adlandırılan Mesih’in çarınha gerilmesinden bahsetmektedir (*Dan. 9:25, ayrıca bkz. Mat. 7:33–5*), zira O Tiberius’un hükümdarlığı sırasında öldürülmüştür. Burada İsa’dan “antlaşma önderi” olarak bahsedilmesi bize tarihsel olayların akışını gösteren güçlü bir işaretir, okuyuculara yine Allah’ın şaşırtıcı ezeli bilgisine dair güçlü bir kanıt veriyor. Bu peygamberlik sözlerinde daha önce gerçekleşen her şeyde Allah haklı çıktı, o halde gelecekte olacağını söylediği şeylere dair de O’na kesinlikle güvenebiliriz.

Tüm siyasi ve tarihi olaylar arasında, “antlaşma önderi” Nasıralı İsa ayetlerde ortaya çıkartılmıştır. Bu, tüm kargaşa ve siyasi entrikalara rağmen, bize İsa’nın Kutsal Yazılar’da merkezi olmaya devam ettiğini göstermeye nasıl yardımcı olur?

Bir Sonraki Güç

Daniel 11:29–39 ayetlerini oku. Putperest Roma’dan sonra hangi güç yükseliyor?

Daniel 11:29–39 ayetleri yeni bir güç düzeninden bahsediyor. Bu düzen putperest Roma İmparatorluğu’nun devamı olmasına ve selefinin bazı özelliklerini miras almasına rağmen, aynı zamanda bazı yönlerden de farklı olduğu görülüyor. Kutsal Kitap metni “ne önceki ne de sonraki gibi olmayacak” diyor (Dan. 11:29, İngilizce’den çeviri). Daha ilerlediğimizde, onun dini bir güç gibi davrandığını görüyoruz. Saldırıları daha çok Allah’a ve O’nun halkına yönelik. Bu kralın eylemlerinden bazılarına bakalım.

İlk olarak, “öfkeyle kutsal antlaşmaya karşı çıkacak” (Dan. 11:30). Burada bahsedilen, bu kralın karşı koyduğu Allah’ın kurtuluş antlaşması olmalı.

İkinci olarak, bu kral “tapınakla kaleyi kirletecek” ve “günlük sunuları” kaldıracak olan güçler oluşturacak (Dan. 11:31). Daniel 8. bölümde küçük boynuzun Allah’ın “tapınağının” temellerini yıktığını ve “günlük sunuları” kaldırdığını görmüştük (Dan. 8:11). Bu, Mesih’in göksel tapınaktaki hizmetine yapılmış ruhsal bir saldırı olarak anlaşılmalıdır.

Üçüncü olarak, bu güç tapınağa saldırısının bir sonucu olarak “yıkıcı iğrenç şeyi” Allah’ın tapınağına koyacak. Benzer bir ifade olan “yıkım getiren başkaldırı”, küçük boynuzun gerçekleştirdiği sapkınlık ve isyan hareketlerine işaret ediyor (Dan. 8:13).

Dördüncü olarak, bu güç Allah’ın halkına zulmediyor: “Bilgelerden kimisi tökezleyecek; öyle ki, son gelinceye dek arınıp temizlenebilsin, lekesiz duruma gelebilsinler” (Daniel 11:35). Bu bize gökteki ordudan ve yıldızlardan bazılarını yere düşüren ve ayakları altında çiğneyen küçük boynuzu hatırlatıyor (Dan. 8:10; Dan. 7:25 ile karşılaştır).

Beşinci olarak, bu kral “kendini bütün tanrılardan daha büyük, daha yüce gösterecek, tanrıların Tanrısı’na karşı duyulmamış sözler söyleyecek” (Dan. 11:36). Bu hiç şaşırtıcı değil, zira küçük boynuzun da Allah’a karşı dahi (Dan. 7:25) “böbürlenmiş bir ağız vardı” (Dan. 7:8).

Başka benzerliklerden de bahsedilebilir, fakat Daniel 7. ve 8. bölümde okuduklarımıza dayanarak, bu güç kimdir ve toplumsal baskılara rağmen onun kimliğiyle ilgili tavizsiz durmamız bizim için neden önemlidir?

Son Olaylar

Daniel 11:40–45 ayetlerini oku. Burada ne oluyor?

Aşağıdaki ifadeler bu metni anlamamıza yardım ediyor:

Sonun Vakti: “Sonun vakti” ifadesi sadece Daniel kitapçığında geçer (*Dan. 8:17, KM; Dan. 11:35, 40, KM; Dan. 12:4, 9, KM*). Daniel’in peygamberlik sözlerinin incelenmesi, sonun vaktinin 1798 yılında papalığın düşüşünden ölümlerin dirilişine kadar uzandığını gösteriyor (*Dan 12:2*).

Kuzey Kralı: Bu unvan önce coğrafi olarak Seleukos hanedanını belirtiyor, fakat daha sonra putperest Roma’ya ve son olarak da papalık Roma’sına işaret ediyor. Böylelikle, coğrafi bir bölgeyi değil, Allah’ın halkının ruhsal düşmanlarını tanımlıyor. Ayrıca Kuzey kralının Kutsal Kitap’ta simgesel olarak Kuzeyle ilişkilendirilmiş olan, gerçek Tanrı’nın bir taklidini temsil ettiğine de dikkat etmeliyiz (*Yşa. 14:13*).

Güney Kralı: Bu unvan ilk olarak Kutsal Topraklar’ın güneyinde, Mısır’da yer alan Ptolemaios hanedanını belirtiyor. Fakat peygamberlik sözünde olaylar gelişirken teolojik bir boyut kazanıyor, bazı bilginler bunu tanrıtanımazlıkla ilişkilendiriyorlar. Ellen White’in Vahiy 11:8 ayetindeki Mısır göndermesi hakkında yorum yaparken dediği gibi, “Bu tanrıtanımazlıktır.”—*Büyük Mücadele*, s. 269.

Güzel kutsal dağ: Eski Ahit zamanlarında bu ifade İsrail’in başkentiyle kalbi olan ve coğrafi olarak Vaat Edilen Ülke’de bulunan Siyon’a işaret ediyordu. Çarmıh’tan sonra, Allah’ın halkı artık etnik ve coğrafi ayrımlarla tanımlanmıyor. O halde, kutsal dağ tüm dünyaya dağılmış durumda olan Allah’ın halkının simgesel bir tanımı olmalı.

Öyleyse, olayları belki aşağıdaki gibi yorumlayabiliriz:

(1) Güney kralı Kuzey kralına saldırıyor: Fransız Devrimi dini toptan yok etmeye ve papalığı bozguna uğratmaya teşebbüs etti, fakat başarısız oldu. (2) Kuzey kralı Güney kralına saldırıyor ve onu mağlup ediyor: başında papalığın ve onun mütteliklerinin bulunduğu din güçleri sonunda tanrıtanımazlığın güçlerini alt edecek ve yendikleri düşmanlarıyla ittifak yapacaklar. (3) Edom ve Moav ile Ammon’un önde gelen halkı kurtulacaklar: Allah’ın gerçek halından sayılmayanlardan bazıları son saatte sürüye katılacaklar. (4) Kuzey kralı kutsal dağa saldırmak için hazırlanıyor, fakat sonu geliyor: kötülüğün güçleri yok edilir ve Allah’ın krallığı kurulur.

Sonunda Allah’ın ve O’nun halkının muzaffer olacağını bilmekten nasıl teselli çıkarabiliriz?

EK ÇALIŞMA: Martin Luther'in, en azından Daniel 11:29–39 ayetlerine ilişkin, 11:31 ayetindeki yıkıcı iğrenç şeyin papalık ve onun öğretileriyle uygulamaları olduğunu tespit etmesi ilginç. Böylelikle, Daniel 11. bölümün 7. ve 8. bölümlerle olan karşılıklı ilişkisi, Luther'in ve diğer birçok Protestan yorumcunun, papalık kurumu ile onun öğretilerinin bu peygamberlik sözlerinin tarihteki yerine gelişleri olduğu görüşünü pekiştiriyor. Bu bağlamda Ellen G. White şöyle diyor: "Roma'nın yetki alanındaki hiçbir kilise, vicdan özgürlüğünü uzun süre rahatsız edilmeden uygulayamadı. Papalık güce kavuşur kavuşmaz yetkisini tanımayı reddeden herkesi ezmek için kollarını uzattı ve kiliseler birbiri ardınca onun egemenliğine girmeye başladı."—*Büyük Mücadele*, s. 62.

TARTIŞMA SORULARI:

- ❶ Kutsal Kitap'ın Roma'nın son günlerdeki işlevine dair öğretilerinden taviz vermeden, başkalarının duygularına karşı nasıl hassas olabiliriz?
- ❷ Daniel 11:33 ayeti şöyle diyor: "Halkın arasındaki bilge kişiler birçoklarını eğitecekler. Ama bir süre bu kişiler ya kılıçla öldürülecek, yakılacak, tutsak edilecek ya da mallarından edilecekler." Bu ayet, Allah'ın sadık halkından olan bazı kişilerin kaderlerine dair ne söylüyor? Ayrıca bu ayet bu sadık insanlardan bazılarının şehit edilmeden önce ne yapıyor olacaklarını söylüyor? Burada bugün bizim için hangi mesaj var?
- ❸ Daniel 11:36 ayeti şöyle diyor: "Kral dilediği gibi davranacak. Kendini bütün tanrılardan daha büyük, daha yüce gösterecek, tanrıların Tanrısı'na karşı duyulmamış sözler söyleyecek. Tanrı'nın öfkesi tamamlanıncaya dek başarılı olacak. Çünkü tasarlanan, yerine gelecektir." Bu sana kimi ve neyi hatırlatıyor? (Bkz. Ysa. 14:12–17; ayrıca bkz. 2Se. 2:1–4.)
- ❹ Daniel 11:27, 29 ve 35 ayetlerinde lammo'ed, yani "belirlenen zaman" ifadesi geçiyor. Bu, tarihin Allah'ın denetiminde olmasıyla ilgili bize tekrar ne anlatıyor?